

Finansowanie samorządu uczniowskiego - jak zarządzać funduszami i finansować działania?

Samorząd uczniowski nie może posiadać środków finansowych. Środki finansowe na swoją działalność gromadzić mogą jedynie samorządy w szkołach dla dorosłych, policealnych i branżowych II stopnia. **Fundusze może gromadzić rada rodziców.** Są jednak również **inne formy**, za pomocą których samorząd może **wspierać się w kwestii zarządzania finansami** niezbędnymi do działania. Poniżej zostały przedstawione i krótko opisane poszczególne z nich.

1. Zbiórki

Pierwsze i najważniejsze pytanie: Czym się różnią zbiórki wewnątrz szkoły od zbiórek publicznych?

Zgodnie z **Art. 2 pkt 4 ustawy o zbiórkach publicznych z 14 marca 2014 r.**

(<https://lexlege.pl/ustawa-o-zasadach-prowadzenia-zbiorek-publicznych/art-2/>)

samorząd uczniowski **może przeprowadzić zbiórkę** na terenie szkoły **wśród szkolnej młodzieży** (zgodnie z prawem nauczyciele, ani każdy kto **nie jest uczniem nie może** brać udziału w zbiórce). Aby uzyskać pozwolenie na zbiórkę uczniowie nie muszą udawać się do urzędu, potrzebują **jedynie zgody dyrektora szkoły.**

Jeśli uczniowie chcą **zorganizować zbiórkę na terenie szkoły**, ale w **szerszym gronie**, czyli **włączyć w udział również nauczycieli, dyrekcję, rodziców czy osoby z zewnątrz** lub zorganizować ją **poza murami szkoły**, zbiórka zyskuje **wymiar publiczny.**

Wówczas obowiązują już **inne zasady** - te dotyczące zbiórek publicznych. W takim przypadku **wymagane jest zgłoszenie zbiórki i opublikowanie na ogólnopolskim portalu ziórek publicznych zbiorki.gov.pl.** Na tym portalu można znaleźć także potrzebne do organizacji informacje. **Dopiero po publikacji**, rejestracji i uzyskaniu pozwolenia, można przystąpić do realizacji inicjatywy.

Jeśli zbiórka ma charakter publiczny musi również mieć określony cel, np. charytatywny, ponieważ samorząd uczniowski nie może samodzielnie gromadzić swoich pieniędzy.

To co warto wówczas określić do dobrej organizacji to przede wszystkim:

- cel, na który mają być przeznaczone ofiary pochodzące ze zbiórki publicznej;
- formy przeprowadzenia zbiórki publicznej;
- termin rozpoczęcia i zakończenia zbiórki publicznej;
- sposób informowania o prowadzonej zbiórce publicznej;
- liczbę osób, które mają brać udział w zbiórce publicznej;
- przewidywane koszty przeprowadzenia zbiórki publicznej, w tym rodzaj i wysokość poszczególnych wydatków

W trakcie i po zbiórce warto monitorować następujące kwestie:

- komu, kiedy i jakie puszki kwestarskie, skarby stacjonarne, przedmioty i cegiełki wartościowe zostały wydane;
- sumę zebranych ofiar pieniężnych;
- rodzaj i ilość zebranych ofiar.

Więcej o organizacji zbiórek możecie przeczytać na poniższych stronach:

- <https://mlodyobywatel.ceo.org.pl/aktualnosci/mlody-obywatel/jak-legalnie-zbierac-kase>
- <http://zbiorki.gov.pl/zbiorki/index>
- <http://poradnik.ngo.pl/zbiorki-publiczne>
- <https://www.infor.pl/prawo/gmina/abc-gminy/696143.Jak-zorganizowac-zbiorke-publiczna-na-nowych-zasadach.html>

Niekiedy w szkołach uczniowie chcą organizować loterie fantowe. Sam samorząd uczniowski nie może tego zrobić, może to zrobić szkoła jako osoba prawna, ponieważ loterie fantowe mogą być zarządzane przez osoby fizyczne, osoby prawne (np. fundacje, stowarzyszenia, kluby sportowe, szkoły, urzędy) lub jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (np. stowarzyszenia zwykłe). W ustawie o grach hazardowych można znaleźć zasady organizowania loterii. Do organizacji loterii fantowej konieczne jest uzyskanie zezwolenia lub jej zgłoszenie do urzędu celnego.

Więcej o ich organizacji można przeczytać tutaj: <https://poradnik.ngo.pl/loterie-fantowe>

2. Spółdzielnia uczniowska

To kolejna z form działania w tym obszarze. Założenie spółdzielni uczniowskiej pozwala uczniom w niej zrzeszonym na swobodne prowadzenie działalności gospodarczej wewnątrz szkoły.

Tylko uczniowie mogą być członkami Spółdzielni Uczniowskiej. Do założenia spółdzielni niezbędnych jest 10 osób. Spółdzielnie uczniowskie nie mają odrębnego bytu prawnego. Działają w strukturach szkolnych zgodnie z ustawą o systemie oświaty - art. 56.

Więcej o ich działalności możesz przeczytać na stronie Fundacji Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej:

<http://www.frsu.pl/pages.html>

3. Stowarzyszenie przyszkolne

Założenie takiego stowarzyszenia jest dobrym pomysłem, jeśli samorząd zamierza ubiegać się o środki od zewnętrznych grantodawców.

O tym jak założyć stowarzyszenie możesz przeczytać tutaj:

<https://poradnik.ngo.pl/jak-zalozyc-stowarzyszenie-krok-po-kroku>

4. Poprzez Radę Rodziców

Wymaga to działania w porozumieniu z radą. W tym przypadku wszelkie środki zebrane przez samorząd mogą być gromadzone i wydawane z konta rady rodziców.

Regulamin rady rodziców powinien regulować ogólne kierunki wydatkowania gromadzonych środków, w tym na potrzeby samorządu uczniowskiego.